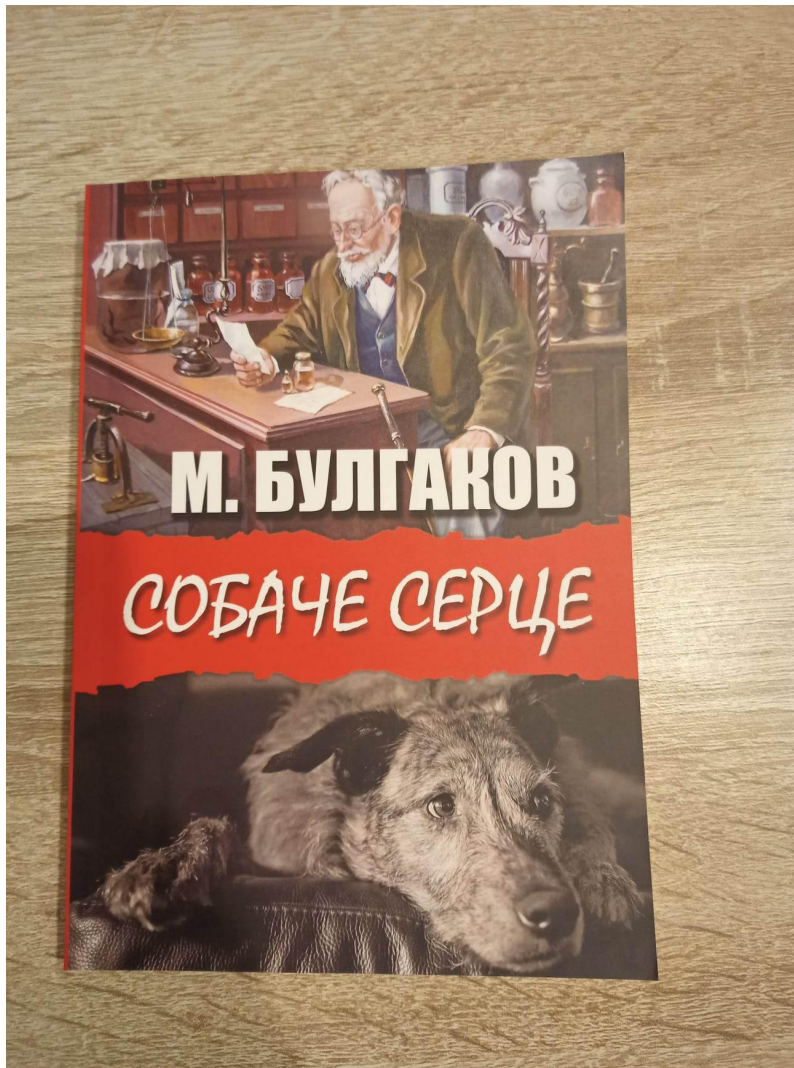

[#Булгаков_мовами_світу](#). ПРО УКРАЇНСЬКІ ПЕРЕКЛАДИ творів М. Булгакова.

Розповідає бібліограф музею Ольга Ковальчук

✍️ Перші дві частини роману «Біла гвардія» були надруковані у часописі «Россия» 1925 року, а вже у вересні 1926 року газета «Киевский пролетарий» сповіщає, що театр Імені І. Франка починає роботу над виставою «Біла гвардія», переклад на українську — Я. Савченка. Але вистава не була здійснена, переклад втрачений, а перекладач Яків Савченко репресований.

У грудні 1926 року на сторінках «Студентського вісника», що був виразником ідейних і естетичних поглядів представників празької групи, були надруковані уривки з першої та другої частини роману М. Булгакова «Біла гвардія». Публікація мала назву «Навколо Києва (...присвячено облозі Києва під час повстання Директорії)». Тут же зазначено першоджерело – журнал «Россия» (1924. - №4; 1925. - №5). Переклав уривки Михайло Мухін (1894 – 1976), один із засновників часопису, колишній киянин.

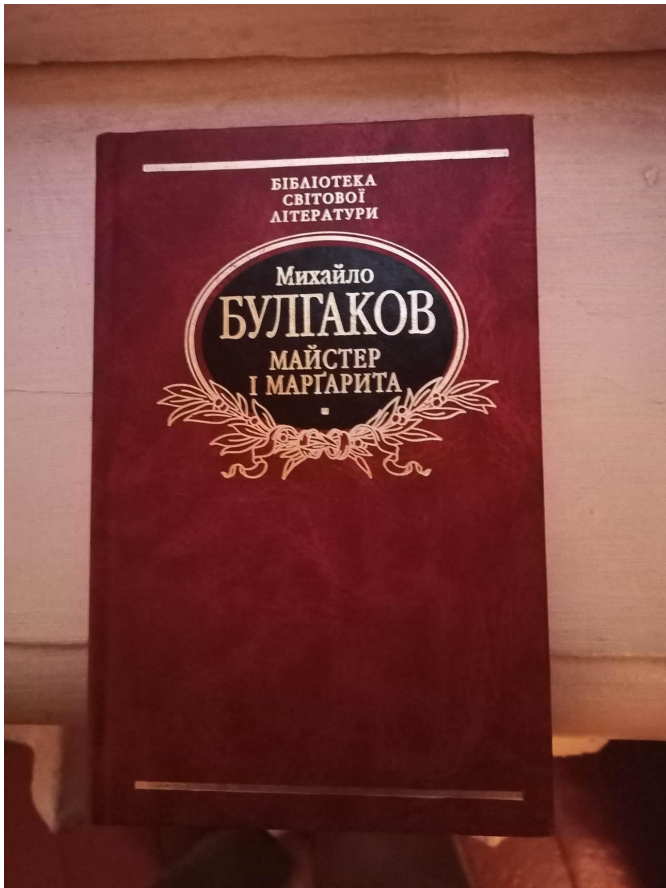
У першому номері за 1934 рік львівського часопису «Вісник», що його редактором був Дмитро Донцов, було вміщено уривок з роману М. Булгакова під назвою «Рік 1918» (з роману «Дні Турбіних»). Переклад був здійснений за першим томом паризького видання роману і підписаний літерами «Ж. З.». Одні дослідники припускають, що за цими літерами ховається М. Мухін, інші – що це сам Д. Донцов.

На жаль, музей не має цих видань.

У грудні 1987 року «Вечірній Київ» публікує переклад українською нарису М. Булгакова «Київ-місто» майбутньої співробітниці майбутнього музею М. Булгакова у Києві Тетяни Rogozovskoy. У лютому 1988 року він з'явився і у тижневику «Україна».

Зараз бібліотека музею має ще два переклади роману «Майстер і Маргарита» (М. Білоруса та Ю. Некрутенка) та два переклади роману «Собаче серце» (Я. Мишинича та С. Андрющенко).

Бібліографія:

Мих. Булгаков. Рік 1918 (з роману – «Дні Турбіних»)// Київський альманах бібліофіла – 2021. – К.: ВД АДЕФ-Україна, 2021. - С. 193 – 202.

Булгаков М. Київ – місто: Нариси/ Публ. та пер. з рос. Т. Рогозовської// Веч. Київ. – 1987. – 22 – 23 – 24 грудня.

Булгаков М. Майстер і Маргарита: Роман/ Пер. з рос. М.Білоруса; Передмова і прим. М.П.Євстаф'євої. – Х.: Фоліо, 2006. – 414с.(Ін-т літ. ім. Т.Г.Шевченка Нац. акад. наук України; Б-ка світової літератури).

💬 Дарчий підпис перекладача: Поважній культурно-освітній інституції

м.Києва – музею М.Булгакова та його славному колективу –

від перекладача «Майстера і Маргарити» та «Собачого серця»

з повагою та побажаннями процвітання й творчих успіхів. Гадаю, що М.Булгаков свого часу поставився б до перекладів

своїх творів українською іронічно, або й саркастично. Але маю

переконання, що такі переклади прислужаться толерантному

співіснуванню наших культур. 3.07.2011. М.Білорус.

Булгаков М. Майстер і Маргарита/ На українську переклав, упроводом та коментарями спорядив Юрій Некрутенко. Львів: Кальварія, 2006. – 431с.

💬 Дарчий підпис перекладача: Музею Михайла Афанасьевича Булгакова от рожденного в доме №3 по Андреевскому взвозу Юрия Некрутенки. Киев, 24 октября 2006г.

Булгаков М. Майстер і Маргарита/ На українську переклав, упроводом та коментарями спорядив Юрій Некрутенко. Вид. друге, звірене, виправлене й доповнене. – К.: М&S, 2008. – 528с.: іл.

💬 Дарчий підпис перекладача: До бібліотеки літературно-меморіального музею Мих. Булгакова, що в буд.13 при Андріївському узвозі, на меморію про перекладача та коментатора.

Київ, 21 липня 2008 р.Ю.Некрутенко.

Булгаков М. Собаче серце/ Пер. Світлана Андрющенко. Вид. 2-ге. – К.: ВООКСНЕФ, 2021. – 141с.: іл.

Булгаков М. Собаче серце/ Пер. Я. Мишанича. – К.:Андронум, 2022. – 102с.

М.А.Булгаков: аннотированный библиографический указатель. Т.1: 1919 – 1940/ Сост. М.В.Мишуровская и др.; ред. С.П.Бавин, М.В.Мишуровская; библиогр. ред. А.В.Акименко. – М.: РГБИ, 2017. – С. 135.

Воронцов Ю. Про публікації роману «Біла гвардія» в часописах України// Київський альманах бібліофіла – 2021. – К.: ВД АДЕФ-Україна, 2021. - С. 184 – 192.

Киркевич В. Булгаковы в библиотеке Шептицкого// Веч. Киев. – 1992. – 20 окт. (История Киева).

Лисенко Н.О. Українські переклади «Білої гвардії» М.Булгакова// Мысль, слово и время в пространстве культуры: Межвузовский сборник научных трудов. Вып. 2. Сборник посвящен 90-летию проф. В.А.Капустина. – К.: Аграрна наука, 2000. – 373с. (Мин-во просвещения Украины; Киевский нац. ун-т им. Тараса Шевченко; Киевский междунар. ун-т гражд. авиации). – С. 199 – 207.

Мишуровская М., Михайлова Е. «Белая гвардия» в Киеве запрещена...: Судьба пьес М.Булгакова в киевских театрах в 1926 году: архивные материалы и публикации// Вопросы литературы. – 2018. - №2. – С. 294 – 327.

Некрутенко Ю.: «Булгаков думал по-киевски». Человек который... перевел на украинский «Мастера и Маргариту»: Интервью взяла Валентина Сорока// Газета по-киевски. – 2008. – 2 сент.